

HE eduskunnalle laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muuttamisesta

THL:n lausunto

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta, kuulemistilaisuus 11.4.2024

Vahvempien juomien saatavuus lisääntyy ja haitat voivat kasvaa

- Lakimuutoksen myötä vahvempien juomien saatavuus lisääntyy merkittävästi.
- Vaikutukset kokonaiskulutukseen ja haittoihin voivat olla lyhyellä aikavälillä vähäisiä, mutta vääränsuuntaisia.
- Nykyisin vakavista alkoholihaitoista merkittävä osuus liittyy sisäelinvaurioihin, kun taas humalajuomiseen liittyvien haittojen merkitys on vähentynyt.
- Edellisen lakimuutoksen (2018) myötä vakavien alkoholihaittojen määrä kasvoi, vaikka alkoholin kokonaiskulutus pysyi ennallaan ja sitten väheni.
- Alkoholihaittojen ja sosioekonomisten terveyserojen yhteys on merkittävä.

Valmistustaparajoitus: Onko eri tavoin valmistetuilla juomilla eri vaikutus?

- Valmistustavalla ei ole yksilötason haittojen kannalta merkitystä sille, millaisia haittoja tietyn vahvuisesta juomasta seuraa.
- Yksittäisten juomalajien sääntelyn purkamisesta voi kuitenkin seurata eri määrä haittoja riippuen siitä, miten kulutetun alkoholin määrä kaikkienensa lisääntyy eri juomien kohdalla.
- Eri juomalajeilla voi olla erilaisia vaikutuksia myös sen kautta, että niitä voivat suosia eri väestöryhmät, ja siksi sääntelyn muutokset voivat vaikuttaa eri tavalla eri väestöryhmiin.
- Valmistustaparajoituskysymyksen osalta tämä voi liittyä haavoittuviin väestöryhmiin – ja juomasekoitusten kohdalla erityisesti nuoriin.

Valmistustaparajoitus: Onko eri tavoin valmistetuilla juomilla eri vaikutus?

- Nykyistä väkevämpien alkoholijuomien myynti ruokakaupoissa altistaisi kaikki asiakkaat aikaisempaa mittavammalle alkoholijuomien myynninedistämiselle ja lisäisi heräteostojen mahdollisuutta.
- Valmistustaparajoite kuitenkin kaventaisi ruokakauppoihin tulevien alkoholijuomien kirjoa, mikä kansanterveyden kannalta olisi hyvä asia.
- *Paras vaihtoehto olisi edistää kaikkien väestöryhmien hyvinvointia ja pidättäytyä sekä käymisteitse valmistettujen että muiden kaupoissa myytävien alkoholijuomien enimmäisalkoholiprosentin nostamisesta 5,5 stä 8 prosenttiin.*

Kiitos!